

Hamlet

Ladislav Hejdánek

◆ poznámky, česky, vznik: leden 1955

◆ notes, Czech, origin: leden 1955

Hamlet [1955]

William Shakespeare (1565–1616)

potřeba vracet se ke starým

každá doba něco vytáhne ze zapomenutí

kupodivu každá doba cítí váhu Shakespeara

nepůjde nám o Shakespeara – jen „Hamlet“

oč tam jde?

„příběh člověk, který se nedovedl rozhodnout“? (Olivier)

uvidíme, má-li pravdu

hlavně si musíme uvědomit, že tu jde o člověka. A to znamená, že může jít i o nás. Ujišťuji Vás, že tu jde o každého z Vás. Poznáte to? Dáte si práci s porozuměním? Necháte si to dojít?

Nejprve přehled děje.

Hamlet přijel z Vitemberku, kde studoval na vit. Univerzitě, domů do Dánska, protože zemřel jeho otec. Je zhnusen celým stavem věcí jak doma u dvora, tak v Dánsku celém, tak i v celém světě. (str. 81, str. 28)

Král i královna to nelibě nesou (25.)

Zvláště pak je pohoršen, jak se zapomíná jeho otce; horší se zvláště na matku. Otce svého si nesmírně vážil: byl mu vzorem muže a rytíře. (30–31) A nechápe, jak jeho matka, která měla otce ráda, si v krátké době nemnoha dní vzala jeho bratra za manžela. (28) Tuší v tom nějakou zrádnou souvislost, zvláště, když mu přátelé povědí o duchu jeho otce, který se v zámku objevuje po nocích. (str. 36.) Vydá se tedy s nimi před půlnocí na hradby a opravdu je osloven otcovým duchem; ten mu zvěstuje, jakým způsobem byl zavražděn svým vlastním bratrem. (50 n.) V tu chvíli je Hamlet pevně rozhodnut k posmtě. (Ne matka – 53!) Vidí v pomstě počátek, základ nápravy veškeré (60) – cítí se povolán k velikým věcem. Ale od počátku si vše nechává v tajnosti (56 – kolem). Získává odklad a odstup od věci. Snaží se vzbudit dojem blázna.

Ofélie (65) – k Ofélii se vrátíme (dcera nejvyššího komořího). Její otec vykládá si jeho šílenost láskou k Ofélii (65) a dokazuje to i králi (74). Král však je podezřívavý: kdyby nebyl Hamlet opravdu šílený, musil by být odstraněn pro svou nebezpečnost. Dává ho špehovat (67n) – těmto „přátelům“ řekne (108) Hamlet, jak se na vládu dívá (81 a zvláště 82! o králích a hrdinech) – ví ovšem, kdo jsou (82–3); jim také – proč? – řekne, jak je to s tím jeho „šílenstvím“ (87) – nepodezírá je tedy docela!

Hamlet však pochybuje a chce se přesvědčit (97n) – použije k tomu herců. Nastrojí a upraví hru tak, aby ťala krále, je-li skutečným vrahem.

Hra má úspěch – král opouští hlediště. Pozván k matce, Hamlet „hovoří i dýky“: vše ze sebe vychrlí (136n). Předtím však zaváhá před modlícím se králem (133) – zabije však v okamžitém návalu neznámého – Polonia (137)

Nerozhodnost Hamletova pokračuje (108)

Ofélie zešílí.

Odeslán na smrt (do Anglie)

Laertes (bratr) se vrátí – Král zosnuje jeho nenávist proti Hamletovi (174), který se vrátil – souboj
výsledek

Láska k Ofélii:

nad hrobem (198)

65 – 103 – 114

Leden 1955.